

комісії, які здійснювали б моніторинг і контроль над діями в академічній практиці.

При цьому етичні впливи можуть виражатися, наприклад, у вигляді осуду, зауваження або позбавлення академічного статусу, що впливає на професійну кар'єру недобросовісної особи. Разом з тим, реалізовані етичні принципи стають інструментом зміцнення конкурентоспроможності, престижу і репутації університетів.

Таким чином, розвиток університетського середовища показує, що воно має бути не тільки етично інституалізованим, а і володіти етичною інфраструктурою і інструментарієм етичного впливу на осіб, які вчиняють неетичні дії. Основним таким інструментом є стандарти доброчесної академічної практики.

А. О. Шевченко

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ МІЖ СТУДЕНТОМ І ВИКЛАДАЧЕМ

Одним з основних завдань Закону України про освіту (прийнятий від 05.09.2017 і набрав чинності 28.09.2017) є удосконалення правових механізмів реалізації конституційного права громадян на рівний доступ до якісної освіти на всіх рівнях; створення умов для освіти та самоосвіти особи упродовж життя (запровадження таких видів освіти, як формальної, неформальної та інформальної); удосконалення нормативно-правової бази освіти, зокрема розроблення новітніх програм, зорієнтованих на модернізацію системи перепідготовки, підвищення кваліфікації та стажування педагогічних, науково-педагогічних працівників і керівників навчальних закладів.

Стаття 42 Закону України «Про освіту» присвячена академічній доброчесності.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

– контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

– об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання та ставлення до освітян.

Види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та внутрішніми положеннями закладу освіти, що мають бути затверджені (погоджені) основним колегіальним органом управління закладу освіти та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності.

Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається уповноваженим колегіальним органом управління закладу освіти з урахуванням вимог цього Закону та спеціальних законів.

*С. М. Камчатна, Є. Ф. Орел, О. М. Тимченко
О. М. Пустовойтова (ХНУМГ ім. О. М. Бекетова)*

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У Законі України «Про освіту», який набрав чинності 28 вересня 2017 року, подано визначення академічної доброчесності – це сукупність етичних принципів та визначених Законом України «Про освіту» та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.